

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : แนวทางการพัฒนาคุณภาพศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดลำปาง
ชื่อผู้เขียน : นางวันทนา ไกรจิตเมตต์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

อาจารย์ ดร.สุกานดา	ตปนียางกูร	ประธานกรรมการ
อาจารย์อ่องอาจ	โฆษชอุณหันธ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญธรรม ศรีจันทร์คร		กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานและหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพ ตลอดจนจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ได้แก่ ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ที่มีผลงานดีเด่นประจำปี 2538 จำนวน 13 ศูนย์ กับบุคลากรผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนดังกล่าว อีกจำนวน 134 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ เครื่องมือการสังเกต และเครื่องมือการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการแจกแจงน้ำหนักค่าความถี่และค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลในรูปของการบรรยาย ตาราง และแผนภูมิ และได้นำข้อมูลดังกล่าวมากำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพ ตลอดจนจัดทำเป็นคู่มือในการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง อยู่ในระดับดี การกิจที่สามารถดำเนินการได้สูงสุด ได้แก่ การกิจในด้านการให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียน โดยการผลิตเอกสาร ให้บริการเครื่องมือและวัสดุที่สมบูรณ์ ส่วนภารกิจที่ดำเนินการได้ต่ำสุด ได้แก่ การกิจในด้านการผลิตจัดหา และพัฒนาสื่อการเรียนการสอน สำหรับปัญหา พบว่า ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่สามารถ

ดำเนินงานตามภารกิจที่กำหนดไว้ได้ครบถ้วน ไม่บรรลุผลเท่าที่ควร และคุณภาพลดลง ทั้งนี้เนื่องมาจากสาเหตุสำคัญหลายประการ ได้แก่ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ งบประมาณไม่เพียงพอ ตลอดจนกรอบงานนโยบายไม่ชัดเจน ขาดความร่วมมือ ขาดสื่อต้นแบบ และขาดการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน จากข้อมูลดังกล่าว ได้นำมากำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และจัดทำเป็นคู่มือปฏิบัติงานขึ้น สารสำคัญของแนวทางการพัฒนาคุณภาพศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนดังกล่าว มีดังนี้

1. กำหนดนโยบาย และกรอบงานให้ชัดเจน
2. สร้างความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีต่อศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนให้แก่บุคลากร

ในกลุ่มโรงเรียนทุกคน

3. จัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงานให้เพียงพอทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ
4. พัฒนาบุคลากรศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ
5. จัดสรรงบประมาณและสื่อต้นแบบให้ตามความจำเป็นและเหมาะสม
6. นิเทศ ติดตามผล และรายงานผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปเป็นข้อคิดและแนวทางในการพัฒนางานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นไป ควรจะได้มีการพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนให้มีความพร้อมทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพเป็นสำคัญอันดับแรก เป็นการสร้างคนก่อนสร้างงาน และนอกจากนี้ควรจะได้มีการศึกษาหารูปแบบการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อนำไปเป็นแบบอย่างและเผยแพร่ในโอกาสต่อไป

Thesis Title : Quality Development Guidelines for School Cluster
Academic Resource Centers under the Office of
Lampang Provincial Primary Education

Author : Mrs. Wuntana Kraijitmatte

M.Ed. : Educational Administration

Examining Committee :

Lecturer Dr.Suganda	Tapaneeyankul	Chairman
Lecturer Ong-Ard	Kosashunhanan	Member
Assist.Prof.Boontham	Srichandorn	Member

Abstract

This Research aimed at studying the operating nature, finding guidelines of quality development as well as creating operating manual for school cluster academic resource centers that are under the office of Lampang Provincial Primary Education. Samples used in this study consisted of 13 school clusters under the office of Lampang Provincial Primary Education, whose outstanding works during 1995 were approved, and as well as personnel concerned with the school clusters' operation numbering 134. Tools implemented were observatory kits, interviewing forms. The data was concluded through tallying and figuring out in percentage. Descriptive measure together with tables and charts were used in data presentation. The data presented was used as guidelines in quality development practicing and operating manual created for school cluster academic resource centers as well.

It was concluded that the operation of school cluster academic resource centers, that are under the office of Lampung Provincial Primary Education, was at good level. The most outstanding task accomplished was the cooperating and supporting school cluster's operating task ; issuing materials, supporting them the audio-visual aids were carried out. The least outstanding task accomplished was the producing, developing and procuring them aids used in teaching and learning process. As for the problems, the school clusters were not able to accomplish the tasks assigned within the timeframes while the partial accomplishment on the task assigned was witnessed. Some obstacles were figured out as lacking personnel in both quantity and quality, budget constraint, unclear policy, lacking of cooperation as well as proto-type materials and operation assessments. With the data derived, quality developing guidelines for the school clusters academic resource centers were gathered and piled up as the operating manual. Main points existed in the guidelines were :

1. setting clear policy and task frames ;
2. rendering knowledge, to personnel concerned, creating their understanding and positive attitudes towards the school cluster academic centers where they belonged ;
3. providing enough operating personnel both in quantity and quality ;
4. developing the school cluster academic resource centers' personnel continuously and constantly ;
5. providing budget and proto-type materials considered necessary and appropriate ;

6. assessing, following up and reporting the results derived from the operation systematically.

The data derived from this study could be applied as thoughts and guidelines for developing activities of the school cluster academic resource centers. Developing the operating personnel of the school cluster academic centers both in quantity and in quality should be prioritized ; providing personnel should precede task creation. Besides, successful task operating patterns of certain school cluster academic resources centers should be publicized and imitated.